

Een kind moeten missen tijdens sinterklaasfeest

FIA VAN DEN BOGERT

GRONINGEN Desirée van Nieuwenhoven uit Groningen wil aandacht voor ouders die Sinterklaas dit jaar zonder hun kind moeten vieren. Om open te kunnen praten over stilgeboorte. „Zijn reactie was: je weet tenminste dat je zwanger kan worden. Dat wil je dan niet horen.“

Desirée van Nieuwenhoven (51) is moeder van twee zonen: Tom en Tim. Maar die leven allebei niet meer. Ze overleden zeventien en zestien jaar geleden in haar buik omdat ze het HELLP-syndroom kreeg, een ernstige en zeldzame zwangerschapsziekte zonder duidelijke oorzaak. De ziekte kan levensbedreigend zijn voor zowel moeder als kind.

Een zwaar verlies waar ze lang niet over wilde praten. Om het maar niet onder ogen te komen. „Ik voelde me alleen. Ik sprak er met niemand over en niemand sprak erover met mij.“ Het verstoppen van het verlies heeft volgens Van Nieuwenhoven een reden. „Er rust een groot taboe op stilgeboorte.“

Van Nieuwenhoven besloot andere moeders die in hetzelfde schuitje zitten op te zoeken. Ze richtte in september een platform op genaamd Stillborn Sisterhood. Daar kunnen vrouwen die een kind moeten missen online of in het echt elkaar opzoeken om over hun rouw en verlies te praten.

Zeker een feestdag als sinterklaas is volgens Van Nieuwenhoven een rotdag voor moeders met een overleden kind. Nu hoeven ze niet meer in hun eentje stil te staan bij het feit dat hun kind nooit bij een sinterklaasintocht zal zijn of een schoentje zal zetten.

Die rotdagen moeten verbindingen worden, vindt Van Nieuwenhoven. Want juist tijdens sinterklaas had ze het zwaar. „De confrontatie met hoe het kon zijn was te pijnlijk.“ Ze herinnert haar eerste pakjesavond na het overlijden van Tom nog goed. „Ik verstopte me onder een dekentje met de televisie uit.“ Ze probeerde de hele wereld te blokken.

Veel mensen weten volgens Van Nieuwenhoven bovendien niet hoe ze moeten reageren na een stilgeboorte. Na de stilgeboorte van Tom kwam ze een bekende tegen in de supermarkt. „Zijn reactie was: je weet tenminste dat je zwanger kan worden“. Dat is niet wat je wil horen op zo'n moment.

Naast de Stillborn Sisterhood zit Van Nieuwenhoven samen met 35 vrouwen in een WhatsApp-groep van een andere organisatie. Daarin praten ze met elkaar over hun ervaringen.

„Ik wil de mensen in mijn omgeving niet belasten met mijn verhaal en het is fijn dat mijn verhaal zo herkenbaar is voor anderen“, zegt een moeder (51) die onderdeel is van de Stillborn Sisterhood en de groepsapp. Een andere moeder (44) vindt hetzelfde. „Je kan overleggen over je gevoelens en hoe je iemand aanspreekt op het commentaar dat altijd confronterend kan zijn.“

Nu viert Van Nieuwenhoven 5 december op een hele andere manier, samen met een vriendin en haar kinderen met dezelfde leeftijd als Tom en Tim. „Een keer vroeg een van hen: denk je dat Tom en Tim op voetbal hadden gezeten? Dan was ik sowieso beter geweest.“ Dat soort grapjes zijn prettig voor haar. „Er hoeven niet twee lege stoelen aan de tafel te staan, maar de erkenning van wat had kunnen zijn is fijn.“

De weekmarkt en een deel van Adrillen hadden lang hun plek op het plein. FOTO'S: COLLECTIE GRONINGER ARCHIEVEN

Op vroegere begraafplaats gaan de jongeren nu op stap

Het Marktplein in Winschoten heeft een geschiedenis van uitersten. Eeuwen lang speelde de dood er een hoofdrol, later het jonge, 'wilde' leven.

MARCEL LOODEN

In de lange historie van het Marktplein in Winschoten is er één grote constante factor: de hervormde kerk. Die staat centraal op het plein en werd gebouwd rond 1270, toen uiteraard nog als Rooms-Katholieke kerk.

Van een plein zoals we dat nu kennen, was toen geen sprake. Rondom het godshuis werden de inwoners van het toen nog heel kleine Winschoten begraven. Er lag een kerkhof dat meer en meer graven kreeg, naarmate de plaats aan het rivertje De Rensel uitdijde.

Vele eeuwen lag de dodenakker daar. Winschoten kreeg ook een markt maar die werd elders gehouden, voor de toren die nu d'Olle Witte heet.

Een cruciaal jaar was 1829. „Vanaf toen mochten in Nederland geen overleden mensen meer binnen bebouwde kommen worden begraven“, zegt stadshistoricus Robert Jalink. „Dat betekende dat het gedaan was met het ter aarde bestellen van mensen bij de kerk. Die locatie lag immers binnen de bebouwde kom. De bestuurders van Winschoten realiseerden elders een begraafplaats.“

In de decennia die volgden, werden beetje bij beetje graven rondom de kerk geruimd. Het kerkhof werd

'Vanaf 1829 was begraven binnen de bebouwde kom verboden'

kleiner en kleiner en rondom de kerk ontstond een plein. Een ruimte die het opbloeiende Oostgroninger stadje, want dat was Winschoten inmiddels, goed kon gebruiken.

Het plein werd onder meer de plek waar boderrijders dagelijks af en aan reden. „Ze kregen opdrachten om pakjes naar Groningen of dorpen in de omgeving te brengen of juist iets op te halen“, zegt Jalink. „Het was een komen en gaan van boderrijders. Op zeker moment kreeg ook de brandweer van de stad zijn kazerne aan de rand van het plein.“

Het Marktplein dankt zijn naam aan de grote weekmarkt die hier jarenlang gehouden werd. Op zaterdag stond het vol met kramen en zag het er zwaar van mensen die hun inkopen deden. Veehandelaren deden er hun zaken tijdens de Adrillen, de beroemde najaarsmarkt.

In de laatste decennia van de vorige eeuw vestigden zich aan het plein horecazaken. Herbergen hadden er altijd al gestaan maar nu kwamen daar kroegen, eetgelegenheden en dancings bij. Discotheek Night Fever hoorde daar bij. Het Marktplein ontwikkelde zich zo tot het uitgaanscentrum van de regio. Het contrast met de gewijde stilte van het kerkhof die er eeuwen had gehangen, kon niet groter zijn.

Anno 2023 staan er nog altijd horecazaken aan het plein en gaan jongeren en ouderen er uit, wellicht niet meer zo massaal al vroeger. De weekmarkt is al jaren geleden verplaatst naar elders. Van die wekelijkse drukte is geen sprake meer. Wel staat er enkele weken per jaar een kermis, onder meer tijdens Adrillen en kunnen enkele festivals er terecht. En natuurlijk staat de monumentale kerk er nog altijd waar het in de dertiende eeuw allemaal mee begon.

Het Marktplein 100 jaar geleden, toen het een komen en gaan van boderrijders was.

Desirée van Nieuwenhoven had twee stilgeboortes en zou graag willen dat het taboe rond het onderwerp verdwijnt. FOTO: NEEKE MAAT